

Poruka za Svetski dan pozorišta 2023. godine

Samiha Ajub, Egipat
SVIM MOJIM PRIJATELJIMA, POZORIŠNIM UMETNICIMA SVETA

Pišem vam ovu poruku za Svetski dan pozorišta i, ma koliko bila ispunjena srećom što vam se obraćam, svaki deo moga tela drhti pod težinom onoga zbog čega svi mi – umetnici u pozorištu i van njega – patimo, odnosno zbog ogromnog pritiska i pomešanih osećanja povodom stanja u kojem se svet danas nalazi. Nestabilnost je direktan proizvod onoga kroz šta naš svet prolazi na planu konflikta, ratova i prirodnih katastrofa koje su imale razarajuće efekte, ne samo na naš materijalni svet, već i na naš duhovni svet i naš unutrašnji mir.

Obraćam vam se danas sa osećanjem da je ceo svet postao grupa izolovanih ostrva, ili kao brodovi koji plovo po horizontu punom magle, dok svaki od njih diže jedra i plovi bez navođenja, ne videvši ništa na horizontu što bi moglo da ga navodi, ali, uprkos tome, nastavlja da plovi, nadajući se da će pronaći sigurnu luku u kojoj će se moći skrasiti nakon dugog lutanja usred zaglušujućeg mora.

Mi nikada nismo bili bolje povezani no što smo danas, ali, u isto vreme, nikada nismo bili nesložniji i udaljeniji no što smo danas. Tu leži dramski paradoks koji nam nameće savremeni svet. Uprkos tome, čemu svi svedočimo, na polju pripajanja u protoku informacija i modernoj komunikaciji koja je srušile sve barijere geografskih granica, konflikti i tenzije kojima svet svedoči, prelaze granicu logičke percepcije i stvaraju, unutar tog prividnog pripajanja, fundamentalno odstupanje koje nas udaljava da istinske suštine ljudskosti u svom najjednostavnijem obliku.

U svojoj prvobitnoj suštini, pozorište je čisto ljudski čin koji se zasniva na istinskoj suštini ljudskosti, a to je sam život. Kao što je rekao Konstantin Stanislavski, veliki pionir pozorišta, „nikada nemoj dolaziti u pozorište u prljavim cipelama. Skinite prašinu i blato napolju. Ostavite sve svoje male brige, razmirice, sitne teškoće – sve stvari koje uništavaju vaš život i odvlače vam pažnju od umetnosti – zajedno sa svojom odećom, na ulazu u pozorište“. Kada se popnemo na binu, penjemo se živeti samo jedan život, život jednog živog bića, ali taj život može da se подели i umnoži u mnogo drugih života koje iznosimo u svet tako da i on oživi, napreduje i širi svoj miris drugima.

To što radimo u svetu pozorišta kao dramaturzi, reditelji, glumci, scenografi, pevači, muzičari, koreografi i tehnička podrška, odnosno to što svi mi radimo bez izuzetka, čin je stvaranja života koji nije postojao pre no što smo mi stupili na scenu. Taj život zaslužuje da ga vodi brižna ruka, da ga zagrlje grudi pune ljubavi, da ga razume toplo srce, i da mu zdrav razum da razloge zbog kojih treba da nastavi napred i da preživi.

Ne preterujem kada kažem da je to što mi radimo na bini čin samog života i stvaranja života ni iz čega, kao sjaj u tami koji obasjava mrak noći i daje mu toplinu. Mi smo ti koji dajemo životu raskoš. Mi smo ti koji ga oličavamo. Mi smo ti koji ga činimo životnim i smislenim. I mi smo ti koji mu dajemo razloge da ga razumemo. Mi smo ti koji koristimo svetlost umetnosti da bismo se suprotstavili tami neznanja i ekstremizma. Mi smo ti koji prihvatamo doktrinu života kako bi se taj život širio po svetu. Zbog toga, mi ulažemo trud, vreme, znoj, suze, krv i lepotu, iskreno verujući da je život vredan življenja.

Obraćam vam se danas ne samo da bih govorila ili slavila oca svih umetnosti, „pozorište“, na ovaj Svetski dan pozorišta. Umesto toga, pozivam vam da se ujedinito, svi mi, držeći se za ruke, rame uz rame, i da viknemo iz sveg glasa, kao što smo navikli na scenama svojih pozorišnih kuća, da naše reči probude savest celog svega i da potraže izgubljenu suštinu čoveka unutar nas samih. Čoveka koji je slobodan, tolerantan, ljubazan, saosećajan, nežan i otvoren. I da naše reči odbace gnusnu sliku brutalnosti, rasizma, krvavih sukoba, jednonumlja i ekstremizma. Čovek hoda zemljom i živi pod nebom hiljadama godina i nastaviće to da radi i u budućnosti. Izvadite ga iz mulja ratova i krvavih sukoba i zamolite ga da ih ostavi pred vratima pozorišta. Možda će naša ljudskost, koja se zamaglila u sumnji, jednom opet postati kategorička sigurnost koja nas sve čini uistinu sposobnima da budemo ponosni na to što smo ljudi i što smo svi zajedno u prostoru ljudskosti.

Misija nas dramaturga, čuvara vatre prosvetiteljstva, još od pojavljivanja prvog glumca na prvoj bini, jeste da budemo u prvim redovima suprotstavljanja svemu što je ružno, krvavo i neljudsko. Mi se borimo protiv toga sa svime što je lepo, čisto i ljudsko. Mi, i niko drugi, imamo mogućnost da širimo život.

Hajde da ga širimo zajedno zarad jednog sveta i jednog čovečanstva.